

INDIAN SCHOOL AL WADI AL KABIR

Class: VIII	Department: Sanskrit 2 nd Lang.	Date of submission: NA
Worksheet-Revision	Topic: अपठित अवबोधनम् एवं व्याकरण	Note: Pl. file in portfolio

1. गद्यांशम् पठित्वा एतदाधारितान् प्रश्नान् उत्तरतः । (Read the passage and answer the questions)

प्रातः कालस्य दृश्यं अतिसुन्दरं भवति। कुत्रचित् खगानां मधुरः स्वरः भवति तु कुत्रचित् जनाः व्यायामं कुर्वन्ति। सर्वत्र सुन्दरं वातावरणं भवति। सर्वे जनाः प्रसन्नाः दृश्यन्ते। यत्र कुत्रापि दृष्टिः गच्छति सौन्दर्यम् एव दृश्यते। प्रातः यदा सूर्यः उदयति तस्य सौन्दर्यं दृष्ट्वा तु जनाः मन्त्रमुग्धाः भवन्ति। अतः प्रातः जागरणम् सौन्दर्यस्य दर्शनाय अनिवार्यम् एव अस्ति।

I. एकपदेन उत्तरत-

(i) कस्य दृश्यम् अतिसुन्दरं भवति?

(ii) केषां मधुरस्वरः भवति?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत-

(i) सर्वत्र किं दृश्यते ?

2. एकपदेन उत्तरत - (एक पद में उत्तर दीजिए।) Answer in one word.

क. स्वदेशे कः पूज्यते ?

ख. विद्वान् कुत्र पूज्यते ?

ग. पुण्याय कः अस्ति ?

घ. नृपः कुत्र आसीत् ?

ङ. नृपः कीदृशं चित्रम् इच्छति स्म ?

च. युवकः कीदृशः आसीत्

3. पूर्णवाक्येन उत्तरत - (पूरे वाक्य में उत्तर दीजिए।) Answer in complete sentence.

क. मूर्खस्य कानि चिह्नानि ?

ख. नृपत्वं विद्वत्त्वं कथं न तुलनीयम् ?

ग. चित्र-निर्माणं कर्तुं कः सिद्धः अभवत् ?

घ.. नृपः कीदृशः आसीत् ?

4. रेखांकितं पदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत (रेखांकित पदों के आधार पर प्रश्न निर्माण कीजिए।) Form questions as per underlined words.

क. स्वदेशे पूज्यते राजा।

ख. मूर्खस्य पञ्चचिह्नानि।

ग. विद्वान् सर्वत्र पूज्यते।

घ. सिंहस्य क्रियते मृगैः ।

ङ. तस्मै अर्धं राज्यं दास्यामि।

च. अलं दुस्साहसेन।

छ. द्वारपालः प्रतिदिनं वातायने भोजनं स्थापयति। ज. तस्य प्राणाः एव चित्रे समाविष्टाः।

5. पदानां मूलशब्दः, विभक्तिः वचनं च लिखत (पदों के मूल शब्द, विभक्ति व वचन लिखिए।), Write root word, case and number.

पदम्	मूलशब्दः	विभक्ति	वचनम्
क. नृपः			
ख. चित्रकाराः			
ग. तस्मै			
घ. कारणात्			
ङ. सिंहस्य			
च. स्वदेशे			
छ. विद्याम्			
ज. मनुष्याणाम्			
झ. बान्धवा			
ञ. द्वारपालेन			

6. परस्परं श्लोकांशान् मेलयत्- (श्लोकों के अंशों का परस्पर मिलान कीजिए।) Match the following.

- क. विद्वत्त्वं च नृपत्वं च
ख. स्वदेशे पूज्यते राजा
ग. अनाहूतः प्रविशति
घ. आलस्यं हि मनुष्याणां

- i. शरीरस्थो महारिपुः ।
ii. अपृष्टो बहुभाषते ।
iii. नैव तुल्यं कदाचन् ।
iv. विद्वान् सर्वत्र पूज्यते ।

7. प्रकृति-प्रत्यय विभागं कुरुत (प्रकृति-प्रत्यय विभाग कीजिए।) Separate the words.

- क. दृष्ट्वा - +
ख. श्रुत्वा - +
ग. रचयितुम् - +
घ. गत्वा - +
ङ. पठित्वा - +
च. दृष्टवान् - +

ooo